

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava
Facultatea	Facultatea de Litere și Științe ale Comunicării
Departamentul	Departamentul de Limbi și Literaturi Străine
Domeniul de studii	Filologie
Ciclul de studii	Masterat
Programul de studii	Teoria și practica traducerii

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	TEORII ALE TRADUCERII					
Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. Raluca-Nicoleta BALAȚCHI					
Titularul activităților aplicative	Conf. univ. dr. Raluca-Nicoleta BALAȚCHI					
Anul de studiu	I	Semestrul	1	Tipul de evaluare	E	
Regimul disciplinei	Categorია formativă a disciplinei DSI – Discipline de sinteză; DAP – Discipline de aprofundare					DSI
	Categorია de opționalitate a disciplinei: DI - impusă, DO - opțională, DF - facultativă (liber aleasă)					DI

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

Număr de ore pe săptămână	2	Curs	1	Seminar	1	Laborator	-	Proiect	-
Totalul de ore din planul de învățământ	28	Curs	14	Seminar	14	Laborator	-	Proiect	-

Distribuția fondului de timp	ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	50
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	15
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	30
Tutoriat	-
Examinări	2
Alte activități: traduceri personale și analize ale unor traduceri consacrate din literatura franceză	

Total ore studiu individual	95
Total ore pe semestru	125
Numărul de credite	5

4. Precondiții

Curriculum	
Competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	• Sală de curs echipată cu videoproiector, calculator, tablă electronică interactivă	
Desfășurare aplicații	Seminar	• Sala de seminar echipată cu videoproiector, calculator, tablă electronică interactivă, dicționare imprimate și on-line

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale generale	b) Folosirea tehnologiilor de informare și de comunicare specifice domeniului Filologiei. d) Comunicarea interpersonală, relaționarea în echipă, asumarea de roluri specifice și promovarea valorilor umaniste în mediul profesional și în cel social.
Competențe profesionale specifice	a) Exploatarea conceptelor traductologice și a modelelor teoretice în analizarea și interpretarea textului (de) tradus, prin raportarea acestuia la factorii extra-lingvistici. d) Analizarea critică a modelelor teoretice, a ideilor referitoare la practico-teoria traducerii. f) Aplicarea abilității a strategiilor traductologice actuale în activitatea de traducere sau interpretariat, în funcție de particularitățile textelor/discursurilor din cultura sursă și ale celor din cultura țintă.

7. Obiectivele disciplinei

Obiectivul general al disciplinei		<ul style="list-style-type: none"> Însușirea și aplicarea unor cunoștințe generale de traductologie și istorie a traducerii.
Obiectivele specifice	Curs	<ul style="list-style-type: none"> Însușirea și analizarea unor teorii despre traducere, prezentate diacronic. (Cps a) Înțelegerea conceptelor de <i>unitate de traducere</i> și <i>procedeu de traducere</i> (Cps d)
	Seminar	<ul style="list-style-type: none"> Practicarea unei analize traductologice comparative între original și texte traduse/retraduse pe un corpus canonic prin recunoașterea unităților de traducere și a procedeele de traducere. (Cps d,f) Perfecționarea competențelor de traducere de texte literare, individual și în colaborare. (Cpg d, Cps f) Dezvoltarea abilității de utilizare a dicționarilor on-line și a altor resurse în vederea eficientizării procesului de traducere. (Cpg b)

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Prezentarea generală a traductologiei. Evoluția conceptului de traducere ca obiect de studiu al traductologiei, particularitățile traducerii literare și dezvoltarea traductologiei. Instrumentele traducătorului. Traducerea ca practico-teorie	2	Expunerea aspectelor teoretice, prin definire, explicare, ilustrare, cu secvențe participative	Expunerea se face plecând de la informațiile din suportul de curs, completat cu prezentări ppt și eșantioane din corpusul de texte literare traduse în limba română.
Teorii prescriptive ale traducerii. Antichitate, Ev Mediu și Renaștere. „Les belles infidèles”.	2		
Teorii descriptive ale traducerii. Unitatea de traducere. Definiții, tipuri. Procedee de traducere. Procedee directe și indirecte. Procedee de traducere /vs/ strategii de traducere	4		
Teorii prospective ale traducerii. Proces și rezultat în actul traducerii.	4		
Tendențe actuale în traductologie. Traducerea literară ca recreare a textului sursă. Creativitatea în traducere.	2		

Bibliografie

- Ballard, Michel, 1992, *De Cicéron à Benjamin (Traducteurs, traductions, réflexions)*, Presses Universitaires de Lille.
- Berman, Antoine, 1999, *La traduction et la lettre ou l'auberge du lointain*, Seuil, Paris.
- Constantinescu, Muguraș, 2013, *Pour une critique des traductions. Réflexions et pratiques*, Harmattan, Paris.
- Constantinescu, Muguraș; Balațchi, Raluca-Nicoleta, 2014, *Critique des traductions: repères théoriques et pratiques*, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca.
- Delisle, Jean, René, Alain, 2003, *La traduction raisonnée*, Presses de l'Université d'Ottawa.
- Guidère, Mathieu, 2010 (2e édition), *Introduction à la traductologie*, De Boeck, Bruxelles.
- Ionescu, Gellu, (1984) 2004, *Orizontul traducerii*, Institutul Cultural Român, București.
- Ladmiral, Jean- René, 1994, *Traduire: théorèmes pour la traduction*, Gallimard, Paris.
- Lederer, M., 1994, *La traduction aujourd'hui*, Hachette, Paris.
- Mavrodin, Irina, 2006, *Despre traducere, literal si in toate sensurile*, Editura Scrisul romanesc, Craiova.
- Meschonnic, Henri, 1999, *Poétique du traduire*, Ed. du Verdier, Paris. .
- Mounin, Georges, 1963, *Les problèmes théoriques de la traduction*, Gallimard, Paris.
- Oseki-Dépré, Inès, 1999, *Théories et pratiques de la traduction littéraire*, Armand Colin, Paris.
- Pym, Anthony, 2010, *Exploring Translation Studies*, John Benjamins.
- Venuti, Lawrence, 2012, *The Translation Studies Reader*, John Benjamins.

Aplicații (Seminar)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
• Particularitățile traducerii literare.	2	Lectură, Traducere,	În cadrul seminariilor, vor fi discutate modalitățile de comentare și evaluare a soluțiilor traducătorilor de texte

• Procedee directe și indirecte în traducerea romanului lui Saint-Exupéry, <i>Terre des hommes</i> .	4	Analiză și interpretare de text, Dezbateri	literare, luându-se în calcul contextul apariției traducerii, existența unor retraduceri, relația dintre textul și paratextul traducerii. Se vor propune și traduceri personale pentru unitățile considerate problematice, care vor fi confruntate cu soluțiile colegilor. Corpusul de texte analizate va fi constituit din originalul, traducerile și retraducerile în limba română ale romanului <i>Terre des hommes</i> , Antoine de Saint-Exupéry, tradus în limba română de Ion Caraion, <i>Pământ al oamenilor</i>
• Profilul, orizontul și proiectul de traducere ale traducătorilor lui Saint-Exupéry în limba română.	4		
• Paratextul traducerilor.	2		
• Receptarea traducerilor.	2		

Bibliografie

1. Constantinescu, Muguraș; Balațchi, Raluca-Nicoleta, 2014, *Critique des traductions: repères théoriques et pratiques*, Casa Cărții de Stiință, Cluj-Napoca.
2. Guidère, Mathieu, 2010 (2e édition), *Introduction à la traductologie*, De Boeck, Bruxelles.
3. Lederer, M., 1994, *La traduction aujourd'hui*, Hachette, Paris.
4. Mavrodin, Irina, 2006, *Despre traducere, literal și în toate sensurile*, Editura Scrisul românesc, Craiova.
5. Venuti, Lawrence, 2012, *The Translation Studies Reader*, John Benjamins, Amsterdam.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile disciplinei răspund așteptărilor reprezentanților asociațiilor profesionale de traducători și angajatorilor specifici domeniului traducerii literare (edituri, instituții culturale, centre de cercetare), asigurând în același timp competențele de cercetare necesare unei pregătiri ulterioare la nivel de doctorat în traductologie.

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	Gradul de însușire a noțiunilor de traductologie și a diferitelor abordări teoretice ale traducerii literare.	Examinare orală pe baza tematicii cursurilor, cu prezentarea la alegere a operei unui traductolog.	50 %
Seminar	Calitatea soluțiilor de traducere proprii propuse la activitățile de seminar.	Evaluarea traducerilor realizate în scris, ca temă în clasă sau acasă.	50%

Standarde minime de performanță curs

- Cunoașterea principalelor teorii ale traducerii.
- Însușirea și înțelegerea noțiunilor cheie din domeniul traductologiei.
- Însușirea și practicarea unor metode și procedee de traducere literară și de evaluare a traducerii.

Standarde minime de performanță seminar:

- Propunerea de soluții corecte și adaptate registrului de limbă pentru traducerea textelor din limba franceză în limba română.

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar
21.09.2023		

Data avizării	Semnătura responsabilului de program
22.09.2023	

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
22.09.2023	
Data aprobării în Consiliul Facultății	Semnătura decanului
22.09.2023	